

Францехь школахь 1а мор

*Франце керла т1ебаьркина дешархой а дай наной а
Т1еэцаран хьокъехь документ*

Х1окху документо жоп ло шун хаттаршна

- ◆ Муха д1аяздан деза сан бер школе, колледже я лицейе?
- ◆ Сан бери х1инца а французийн маттахь ца дуйцу. Х1ун оьхьа школо, колледжо, лицейс?
- ◆ Муха вовшахтоьхна Францехь 1а моран система?
- ◆ Коьрта адамаш муьлш ду школахь, колледжехь, лицейхь?
- ◆ Со 1аш волчу меттигана гена йоцчу муьхачу ассоциацига г1о далур ду сан берана урокаш йоцчу хенахь ?

- ◆ Муха д1аяздан деза сан бер школе , колледже , лицейе?

	Берийн беш (школа)	Юьхьянцаара школа	Колледж,лицей
Д1аяздан хьелаш	Берий беш беш д1аоцу 3 шо кхьччахьяна дуьйна, и хан х1окху шеран 31 чу декабрана Кхьачнарш(2 шо кхьаччахьяна	С.Р, Д1аяздайта. Шун беран х1окху шеран 31 г1а декабрь т1екхачале 6 шо кхача деза , мукъа меттигаш елахь	Шун беран юккъера дешаран заведени деша даха хан кхьачнехь ,иза цкъа хьалха профориентаци ярехула волчу советникана ган деза ,цо тайп тайпана тесташ кхьочушойтур ю цуьнга .хаарийн т1ег1а а, хьюьнарш а къасторна лерина йолу
Д1аяздан процедура	Шун Бер школе д1аяздайта ,1аш волчу меттеш мэре ваха веза.Мэрис д1аэцаран справка лур ю,школан директоре д1агайта езаш йолу . Х1окху документашца цхьаьна		Цкъа хьалха Дешаран Округан Инспекце ваха веза,цигахь хьуна уллерчу С.И.О. (хаамийн а, профориентации яран а Центрехь) Профориентацехула волчу советникца вовшахкхета хан къастор ю. Т1аккха ,парг1ат меттигш елахь ,хьо 1аш волчу меттиге хьяжжина, Дешаран Округан Инспектора Шун бер д1анисдийр ду дешаран заведене а ,ишта классе а цуьнан т1ег1ане хьяьжжина.Цул т1аьхьа мелла а сиха хьалхах1цтта веза дешаран заведенин куьйгалхочунна колледж я лицейн.
Оьшуш долу документаш	Беран граждански хьолан хьокъехь а, цунах жоп лучу стеган а документ я доьзалан книжка. Хьалха дешаран хьокъехь документаш таро елахь. 1аш волчу меттигера справка . Цуьнан хене хьяьжжина ян еза прививкаш яран хьокъехь йолу справка а, могашаллин хьолаца берийн коллективехь хила йиш йолуш хиларан хьокъехь справка а.		

◆ Муха вовшахтоьхна Францехь дешаран система?

Уггаре хьалха хаадезарг х1ара ду:

Францехь дешар **т1едиллина** 6 шарера 16 шаре

Делашь а , беран йиш ю 3 шо кхьаччахьяна дуьйна школе даха, 16 шо сов долчу кегийчу нехан а йиш ю кхид1а деша.

Школа пачхьалкхан ю,мах боцуц,духовни ведомстван т1е1аткъам боцуш.

Долахь школаш а,колледжаш а ю,мехах 1амош.

Дешаран заведенеша цхьаьний д1аоьцу зудабераш а,к1ентий а.

Таблица еша еза лахара хьала

<p>Лаккхара дешар</p> 	<p>Университеташ я институташ</p>	<p>Бакалавран (бак) диплом даьккхинчул т1аьхьа лаккхарчу дешаран заведенешкахь дешар дахдала тарло 2 шарера 8 шаре кхаччалц,хьалхах1оттиначу 1алашоне хьаьжжина. Оцу дешаре кхача бакьо хилийта,шайн махкахь даьхна дипломаш а ,школера справканаш а д1агайта еза.</p>		
<p>Юккьера дешар</p> 	<p>Юкьарадешаран,технологический профессионални лицей</p>	<p>Чакхяххаран бак я юкьера технически бак</p>	<p>Балхан Дешаран бак(2 шарахь) ВЕР я CAP 2ха балх.дешар</p>	<p>Хаьржинчу некие хьаьжжина ,лицейхь дешар дахдала тарло 2,3, я 4 шарахь.</p>
<p>Колледж</p>		<p>3й</p>	<p>14 – 15 шо</p>	<p>И 4 шеран деша чекхдолчу дуьззина доцчу юккьерачу дешаран хьокъехь долчу аттестатна цхьа экзамен яларца.</p>
<p>4й</p>		<p>4й</p>	<p>13 – 14 шо</p>	
<p>5й</p>		<p>5й</p>	<p>12 – 13 шо</p>	
<p>6й</p>		<p>6й</p>	<p>11 - 12 шо</p>	
<p>Юьхьанцара дешар</p> 	<p>Юьхьанцара школа</p>	<p>С.М.2</p>	<p>10 - 11 шо</p>	<p>Юьхьанцара школа чекхьяьккхича экзамен яц</p>
<p>С.М.1</p>		<p>С.М.1</p>	<p>9 -10 шо</p>	
<p>С.Е.2</p>		<p>С.Е.2</p>	<p>8 - 9 шо</p>	
<p>С.Е.1</p>		<p>С.Е.1</p>	<p>7 - 8 шо</p>	
<p>С. Р.</p>		<p>С. Р.</p>	<p>6 - 7 шо</p>	
<p>Лакхара тоба</p>		<p>Лакхара тоба</p>	<p>5 - 6 шо</p>	
<p>Юккьера тоба</p>		<p>Юккьера тоба</p>	<p>4 - 5 шо</p>	
<p>Жимхойн тоба</p>		<p>Жимхойн тоба</p>	<p>3 - 4 шо 2 - 3 шой</p>	

Бак-бакалавран дипломан йоцца –юккьера школа чекхьяьккхаран хьокъехь долу Аттестат санна ду.

♦ Сан бери х1инца а французийн маттахь кьамел ца до. Х1ун оьхьу школашна ,колледжаша,лицейша ?

Французийн маттахь х1инца а кьамел деш боцу а,я тоам боллуш французийн мотт бийца а,цу маттахь яздан а хууш боцу дешархой дукхахйолчу дешаран заведенешкахь лерринчу веасаллеэцна бу.

Шайн хене а,шайн т1ег1ане а хьаьжжина йолчу классашкахь доьшуш а болуш ,французийн мотт ца хууш болу дешархой леррина кеп йолчу **1аморан тобанашка вовшахтоьхна бу, к1иранах масех сохьтехь хьохуш.**Иза:

- **CLIN** (вводни курсан класс) я **CRI** (1амийна долу хаарш т1еч1аг1дарна лерина занятеш) юккьерачу шкоলেখь.

- **CLA** (т1езцаран класс) я **FLE** курсаш (французийн мотт кхечу мехкийн санна) колледжехь а,лицейхь а.

Оцу шатайпачу занятийн 1 алашо-берашна **школехь мелла а сиха дика доьшуш хила** а, цигахь царна шайн хьал дика хетийта а таронаш кхоллар. Кхузахь, коьртачу декъана, 1 амабо французийн мотт, ткъа ишта кхечу предметашкахула дика доьшуш хилийтарна хаарийн бух а буьллу. Керла т1ебаьхкина дешархой дика болийтархьама ду дешар шатайпа вовшахторах.

Шу юьртан меттигера бахархой делахь, дешаран заведенин хьехархоша, **C.A.S.N.A.V.** г1оьнца, шун берана (берашна) леррина шеца цхьаьнца д1ахьош йолу т1етоьхна занятеш вовшахтухур ю.

◆ Школан а, колледжан а, лицейн а муьлха коьрта белхалой бовза беза ?

Социальни г1одарн службин белхало

Юьхьанцарчу школехь

Юьхьанцарчу школехь бац халкъан дешаран Социальни г1одаран службин белхалой. Проблема йолуш хьал кхолладелча, 1 аш волчу меттигехь, цу куьпахь социальни службашца з1е таса еза.

Колледжехь я лицейхь

Социальни г1одаран службин белхалочо ладуг1у дешархошка а, церан дай-наношка а (информаци ло бохуш дехар, кхоллаеллачу проблемех хаттар, клъамел дан оьшуш хьал хилар, ахчанца халонаш). Цхьа а шеко йоцуш, вовшахкхета хан билгалъякхяхьара аьлла дехар деш цунна т1едаха йиш ю. Иза дешаран заведенин массо белхахоща з1е йолуш болх беш ю. Профессионални кьайле д1аса кьуйцур йолуш а яц иза.

Профориентации ярехула хьехамча-психолог (С.О.Р)

Колледжехь, а лицейхь а массо хенахь хуьлу хьехамча. Цо хоуьйту дешаран таронех а, корматалех а С.О.Р цхьанакхетаро Шун берийн таро хуьнарийн жам1 дан а, цуьнан профессии харжаран хьокьехь прогноз ян а.

Дешаран декъан заведующи (С.Р.Е)

Кхетош-кхиорхойн г1онца, завуча С.Р.Е жоп ло колледжехь, лицейхь х1ора дийнан дахар вовшахтохарх а, д1адахьарх а. Дешархой цабахкаран а, т1аьхьабисаран хаттарш ду цо къастош. Коьртачу декъана, иза ву шуьца а, шун берашца а дукхадолу кхетош-кхиоран къамелашдархо.

Халкъан дешаран медийша

Юьхьанцарчу школехь

Шун дехарца, шун беран хьехархоцо Халкъан Дешаран Отделан медийша я школан лор кхойкхар ю, школехь шуьца цхьанакхетийта. Шайн дуьххьара таро ма-хиллинехь, медийша я школан лор цхьанакхетар ю шун берашца, медосмотр ярхьама.

Колледжехь я лицейхь

Колледжехь медийша хуьлу к1иранах шена къастийначу деношкахь. Ткъа лицейхь-х1ора дийнахь. Цо дешархошна хьалхара медицински г1о до. Дешархочун йиш ю шен сагатдеш х1ун ду, я шен могашаллин массо а кхечу аг1онех лаьцна дтйца (цомгаш цахилархьама дандезарг я могашаллин, х1умаяаран, ц1анояран хьокьехь хьехамаш). Дешаран шарахь дешархо медосмотрах чекхвер ву. Де-ненаца вовшахкхета йиш ю цуьнан, профессионални кьайле д1асайоцуш йолуш а яц иза.

Колледжехь а, лицейхь а классан куьгалхо

Коьртачу декъана дешархошца къамелдархо, дов даьлла меттиг хилча, юкълеларг, хьехархойн координатор а волуш, классан куьйгалхо-иза да-нана уггаре дукха вовшахкхета долу адам ду. Шеко йоцуш, цуьнца вовшахкхетар хан билгалъяккхар деха аша, шайн берийн урокахь хуьлчу проблемех, кхиамех я халонехь лаьцна дийцархьама.

Шкоলেখь а ,колледжехь а ,лицейхь а т1еэцар

Шун массо хенахь цхьанакхета йиш ю хьехархошца ,ткъа ишта **школан директорца**, дешаран заведенин (колледжан ,лицейн) заведующийца, **школан медийжаршца**, **Социальни г1оларан службин белхалочуьнца**, **кхетош-кхиоран балхехула а**, **дешарехула а** йолчу профориентаци ярехула хьехамча- психологца а.

◆ Со 1аш волчу меттигана гена йоцчу муьлхачу ассоциацин йиш ю сан берана урокаш йоцчу хенах г1о дан ?

Дуккха а ассоциацийш ю, нах бехачу меттигашкахь д1анисийна йолу ,**школашца**, **колледжашца** , **иштта CASNAVца** цхьаьна болх беш . Урокаш йоцчу хенахь , шайн таронашка хьаьжжина , цара охьа тарло берашна **т1етоьхна занятеш** я мероприятеш, цара французийн мотт 1аморрий, интеграци яррий тодарна лерина.

З1е таса хьехархошца ,школан директорца я колледжан директорца : цара шуна хоуьйтур ду шайн бер (шайн бераш) оцу организацешка д1аяздеш аша дан дезарг .

Шкоলেখь дешаран хьокъехь кхин сов хаа луучунна

Шу 1аш долчу меттигерчу ассоциацис а, хьехархоша а Шуьга уьйр тосуьйтур ю Дешаран Округан Инспекторца , я С.А.С.Н.А.Уца Халкъан Дешаран Отделца , Керла Т1едаьхкинчу берашна шкоলেখь 1аморан бег1ийла хьелаш кхолларх жьопалла йолчу.